

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.IV.30.222/2012/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gázsó Tibor ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek -, a Dr. Helmeczy László ügyvéd (címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe; Cg.; adószáma:) alperes ellen, 928 000 Ft megfizetése iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2012. február 16. napján meghozott 13.G.15-11-040106/13. számú ítélete ellen, az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2012. november 7. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

### í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének, mint a keresetet részben elutasító ítéletnek a nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét pedig részben, akként változtatja meg, hogy a 338 000 Ft tőke után 1994. augusztus 9-től 1998. január 31-ig járó kamat mértékét évi 20%-ra leszállítja, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 20 000 (Húszezer) Ft másodfokú perkiöltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

### I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2009. március 15. napjáig tagja volt a cégnyilvántartásba 1993. július 22. napján bejegyzett alperes gazdálkodó szervezetnek.

Az alperes cégjegyzésére 1992. december 7. és 1996. április 16. között **P. E.**, 1996. április 16. napjától - 2008. október 30. napjáig **B. G. I.** ügyvezető volt önállóan jogosult.

Az alperes a megalakulását követő években uniós pályázatokon elnyert támogatás segítségével fejlesztette a társaságot, majd annak érdekében, hogy minél nagyobb fejlesztéseket tudjon megvalósítani, a tagjaitól kért kölcsön hosszabb futamidőre és az átlaghoz képest magasabb kamatra.

A felperes 1994., 1996. évben az integrált paradicsom-, illetve répatermelésből származó jövedelmét az alperes kérésére kölcsönként számára rendelkezésére bocsátotta.

Az 1994. augusztus 8. napján keltezett kölcsönszerződés szerint az alperes a felperes részére 10 év időtartamra, 338 000 Ft készpénzt adott kölcsönt, évi 25%, de maximum a mindenkor érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő kamatlábbal számított kamat

megfizetése mellett. A szerződő felek a kölcsönszerződés 4. pontjában megállapodtak abban, hogy 2004. augusztus

8-án kölcsönösen egyeztetnek a tekintetben, hogy az ügylet tovább folytatódik-e, vagy a kölcsönvevő a kölcsönadó részére a pénzt visszafizeti. Az írásbeli szerződésben a kölcsönadó részéről a felperes, a kölcsönvevő részéről **P. E.** és **B. G. I.** aláírása szerepel.

1996. augusztus 31. napján a felek újabb kölcsönszerződést kötöttek, amelyben a felperes 590 000 Ft kölcsönt adott az alperesnek, 5 év időtartamra, 21%, de maximum a mindenkor érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő kamatlábbal számított kamat kikötése mellett. A szerződést a kölcsönvevő részéről **B. G. I.** írta alá. A felek ezen szerződés esetében is megállapodtak abban, hogy 2001. augusztus 31. napjáig megegyeznek, hogy az ügylet tovább folytatódik-e, vagy a kölcsönvevő a kölcsönadó részére a pénzt visszafizeti.

A kölcsönszerződéseket az alperes ügyvezetése előkészítette, melyek megkötéséhez formanyomtatványt használtak, melyben a kölcsönadó személy neve, címe, a kölcsön összege, időtartama és a kamat összege nem szerepelt. Miután a felek megállapodtak a kölcsön összegéről és a kamat mértékéről, a perbeli szerződések esetében **L. J-né**, az alperes munkavállalója töltötte ki a formanyomtatványban kézírással kiállított részt. A felperes az előzetes szóbeli megállapodásnak megfelelően szövegezett kölcsönszerződést az alperes titkárságán aláírta és otthagya, majd a kialakított gyakorlat szerint az alperes képviselőre jogosult vezető tisztségviselője azt aláírta. Gyakori volt, hogy egy-egy alkalommal az aláírásra összegyűjtött iratok között több, a perbelihez hasonló kölcsönszerződés került az ügyvezető részéről aláírásra.

A felperes a kölcsön lejártakor - és azt követően évente több alkalommal - megkereste **B. G. I.** alperesi ügyvezetőt és kérte, hogy az alperes a kölcsönt adja meg. 2007. évben arra hivatkozással kérte a kölcsön visszafizetését, hogy felperes neve nevű gyermekének kíván lakást vásárolni.

A volt alperesi ügyvezető, **B. G. I.** több alkalommal megnyugtatta a felperest, hogy a kölcsön visszafizetése meg fog történni, annak akadályát időlegesen az képezi, hogy a gazdálkodó társaság pályázatokon vesz részt és így készpénzzel nem rendelkezik. Biztosította, hogy „amikor jobban fog menni a kft-nek, akkor majd a kölcsön visszafizetésre kerül”.

Az alperes 2009. évben jóváhagyott, 2008. évi mérleg és eredmény kimutatása még tartalmazta a tagok felé fennálló tartozást, ezen belül a felperes tartozását is, a 2009. évi mérlegben azonban ez a nagyságrendileg 300 000 000 Ft-os tartozás már nem került feltüntetésre.

2010. szeptember 27. napján a felperes írásban fordult az alperes felé az 1994. augusztus 8. és az 1996. augusztus 31. napján nyújtott tagi kölcsönök és kamataik visszafizetése iránt, kérte, hogy azt az alperes legkésőbb 2010. október 15. napjáig fizesse vissza részére.

A kölcsön megfizetésére azonban az eltelt időszakban nem került sor.

A fizetési meghagyással indult, majd az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes kereseti kérelmében az alperest 928 000 Ft tőke és 338 000 Ft után 1994. augusztus 9. napjától - 1996. augusztus 31. napjáig évi 25%, 1996. szeptember 1. napjától a kifizetésig terjedő időre pedig a mindenkorin jegybanki alapkamatnak megfelelő kamat megfizetésére, 590 000 Ft tőke után 1996. szeptember 1. napjától - 1997. június 31. napjáig évi 21%, 1999. július 1. napjától a kifizetésig terjedő időre a mindenkorin jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamat megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy számára a felperes kölcsönt nem folyósított. Vitatta, hogy az 1994. augusztus 8. napján keltezett kölcsönszerződést a cégjegyzésre jogosult **P. E.** írta alá. Előadta, hogy a szerződések fiktívek, de ettől függetlenül is állította, hogy mindkét követelés elévült, mivel a felperes azt első alkalommal a 2010. szeptember 27. napján írt felszólításával kérte vissza tőle.

Az elsőfokú bíróság a 13. sorszámú ítéletével az alperest „a kereseti kérelemnek megfelelő” tőkeösszeg és annak kamatai megfizetésére kötelezte, 102 040 Ft perköltség megfizetése mellett.

Döntése indokolásában mindenekelőtt alaptalannak találta az alperes elévülési kifogását. Az volt az álláspontja, hogy **B. G. I.** volt alperesi ügyvezető igazolta azt a felperesi előadást, mely szerint a felperes évente több alkalommal kérte szóban az ügyvezetőtől a kölcsön megfizetését, aki többször megnyugtatta őt azzal, hogy a kölcsön a későbbiekben visszafizetésre kerül. Az alperes szóbeli elismerése pedig az elévülés megszakadását eredményezte. A volt alperesi ügyvezető tanúvallomásán kívül a felperesnek a követelés elévülése megszakadására vonatkozó előadását alátámasztotta **Sz. J., N. Z.** és **D. B.** tanúvallomása is.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján bizonyítottanak találta a szerződések létrejöttét és a követelés összezszerűségét is. Megállapította, hogy az 1994. augusztusában kötött kölcsönszerződés időpontjában néhai **P. E.** volt jogosult az alperes képviselőjére. Mivel a kihallgatott tanúk vallomásai alátámasztották azt a gyakorlatot, hogy a szerződések aláírása úgy történt, hogy az előkészített szerződéseket a titkárságon hagyták és azt a későbbiekben az ügyvezető aláírta, majd az aláírt, lepecsételt szerződést a szerződéskötő félnek átadták, ezért nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az 1994. évi szerződésen az aláírás **P. E.**-től származik-e vagy sem, mert ha nem, úgy a felperest megtévesztették, hiszen a szokásos gyakorlat szerint az aláírás az ügyvezető részéről a szerződő fél távollétében történt.

Ugyanakkor a szerződést **B. G. I.** is aláírta, - aki aláírásának valódiságát nem vitatta - csakúgy mint az 1996-ban létrejött szerződés esetében, amikor is a társaság képviselőjére ő maga volt jogosult. Mindez pedig arra utal, hogy a szerződés az alperes részéről jóváhagyásra került és létrejött. E körben utalt a magánokiratok teljes bizonyító erejére vonatkozó jogi szabályozásra. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a szerződések létrejöttét támasztja alá az a körülmény is, hogy az alperes azokat minden évben szerepeltette mérleg és eredmény kimutatásában.

Megállapította ellenben, hogy az alperes - az őt terhelő bizonyítási teher ellenére - a kölcsönszerződések fiktív voltát nem igazolta, arra vonatkozóan bizonyítási indítványt sem

terjesztett elő. Mindezek alapján az alperest a felperesi „kereseti kérelemben megjelölt” tőkeösszeg és a késedelembe esés időpontjától „a Ptk. 232.§-a alapján ügyleti kamat” megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, melyben a sérelmezett határozat megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, a felperes első- és másodfokú perköltségében történő marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást részben tévesen, részben hiányosan állapította meg és az így megállapított tényállásból tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete alapos. Álláspontja szerint a felperes által hivatkozott 2010. szeptember 27. napján keltezett felszólító levél alátámasztja az elévülési kifogását, mivel a felperes kifejezetten arra hivatkozott a levélben, hogy 2010. szeptember 27. napjáig „türelmes” volt, ami azt jelenti, hogy az állítólagos kölcsön visszafizetését addig az időpontig nem kérte. Hiányolta azt is, hogy a felperes az elmúlt 15 évben - bár jelen volt az alperes taggyűlésein - a kölcsönrel kapcsolatban nyilatkozatot nem tett, sem írásban, sem szóban nem kérte a perbeli kölcsön visszafizetését, csupán attól a **B. G. I.**-től, akivel mint „érdektelen tanúk” egymásnak tanúskodnak a különböző fiktív tagi kölcsöneik ügyében. Észrevételezte, hogy a felperes a fizetési meghagyás iránti kérelmében is csupán írásbeli felszólítására hivatkozott, anélkül, hogy említést tett volna arról, hogy szóban alperes bármelyik vezető tisztségviselőjétől kérte volna a kölcsönök visszafizetését.

Továbbra is vitatta **P. E.** aláírásának valódiságát és kifogásolta, hogy a felperes olyan okiratra hivatkozik, amelynek sem az eredeti, sem a másolati példánya az alperes irattárában nem lelhető fel, túl azon, hogy a szerződésen indokolatlanul szerepel **B. G. I.** aláírása is.

Vitatta a felperesnek azt az állítását is, hogy rendszeresen kérte nehéz anyagi helyzete miatt a tagi kölcsönök kifizetését, annál is inkább, mivel az ellene lefolytatott adóvizsgálat során 2002. és 2005. években összesen 8 999 153 Ft „kölcsönt” nyújtott a cégcsoport másik két tagjának, az **I. Kft.**-nek és a **F. Kft.**-nek.

Kérte a felperesnek az eredeti szerződések csatolására történő kötelezését, melyek valódiságát a szakértő kétséget kizáróan tisztázhatja. Álláspontja szerint a szerződések egyébként sem felelnek meg a teljes bizonyító erejű magánokirat követelményeinek, azon „tanúk nem szerepelnek”, csupán egy, a fiktív kölcsönök sorában érdekelt, korábbi büntető ügyben elítélt ügyvezető aláírása, amely okiratot az összes körülmények ismeretében a valós tények igazolására elfogadni nem lehet. Továbbra is fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperes azért nem követelte vissza az állítólagos kölcsönt, mivel köztudott volt, hogy az alperes és dolgozói között fiktív szerződések jöttek létre, az alperes könyveiben 2009. évig blankettaszerződések alapján kamatokkal együtt több mint 300 000 000 Ft kintlévőség mutatkozott.

Utalt továbbá a cégcsoport és a tulajdonosai közötti jogvitára, amelynek során büntető eljárást is kezdeményeztek **B. G. I.** volt ügyvezető ellen.

Előadta, hogy az utolsó nagy beruházás az alperesi társaságnál 2002. november 20. napján befejeződött, ezért ezen állítólagos beruházáshoz képest is elévült a felperesi követelés. Hivatkozott **Sz. J.**, **N. Z.** érdekeltiségére, akik felé az alperesnek állítólagos tagi kölcsöntartozása áll fenn. Álláspontja szerint a szerződés fiktív jellegét alátámasztja a

kikötött kamat mértéke is, hiszen az első négy évben gyakorlatilag a teljes tőkeösszeg visszafizetésére sor került volna. A szerződés lejártakor egyébként a feleket megállapodási kötelezettség terhelte arra vonatkozóan, hogy az ügylet folytatódik-e, vagy sem, azonban a perbeli adatokból megállapíthatóan ilyen megegyezések sem írásban, sem szóban nem jöttek létre. Mindkét szerződést a kamatkikötés vonatkozásában is részben semmisnek tartotta, hiszen a kölcsönszerződés idején hatályban lévő jogi szabályozás szerint az évi 20%-ot meghaladó részben a kamatkikötés a törvény erejénél (Ptk. 232.§ (3) bekezdés) semmis. Hivatkozott **D. B.** tanú érdekeltségére is.

Sérlemzte az elsőfokú bíróságnak az írásszakértői bizonyítási indítványát elutasító döntését, továbbra is állította, hogy a perbeli szerződést nem néhai **P. E.** írta alá. Álláspontja szerint könyvszakértői módszerekkel egyértelműen megállapítható, hogy a perbelihez hasonló blankettaszerződések kapcsán sem a tagok, sem a dolgozók kölcsönt az alperesnek nem nyújtottak, az állítólagos kölcsönök visszafizetését pedig a kölcsönadók az elmúlt két évtizedben egyetlen taggyűlésen, vagy megbeszélésen sem követelték.

Hivatkozott továbbá a **B. G. I.** ellen folyamatban volt polgári perben meghozott ítélet megállapítására, amelyben a megyei bíróság kifejtette azt az álláspontját, hogy az elévülési idő megszakítására az a tény, hogy az alperes a kölcsönt a pénzügyi mérlegben, mint tartozást szerepeltette és nyilvántartotta, nem alkalmas, a nyilvántartás nem jelent a kölcsönadó részéről elismerő nyilatkozatot. A fellebbezési tárgyaláson az alperes felmutatott két - a perbeli üggyel összefüggő - nyomozás megszüntetéséről szóló határozatot és indítványozta azok valamint az igazságszolgáltatás rendje elleni bűncselekmények miatt folyó eljárás iratainak beszerzését.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Előadta, hogy a Debreceni Ítéltábla időközben az alperes által hivatkozott, **B. G. I.** ellen folyamatban volt perben az alperes nyilvántartására hivatkozással megállapította, hogy az, mint „elismerés” az elévülés megszakítására alkalmas volt.

Az ítéltábla mindennek előtt a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a felperes a kereseti kérelmében (Nyíregyházi Városi Bíróság 22.P.22.120/2011/2. szám) a követelt tőkeösszeg után 1996. szeptember 1. napjától kezdődően a Ptk. 301/A. §-ának (1) bekezdése alapján járó kamat megfizetését kérte (amely szerint a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összege) és utóbb a kereseti kérelmét nem módosította.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében azonban 1996. szeptember 1. napjától kezdődően a jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot ítélt meg, azonban a kereseti kérelmet ezt meghaladóan az ítélete rendelkező részében nem utasította el és az ítélete indokolásában csak az ügyleti kamatra vonatkozó Ptk-beli hivatkozást jelölte meg a késedelembe esés időpontjától számítva.

Emiatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a keresetet részben elutasító ítéletnek tekintette és megállapította, hogy a felperes nem nyújtott be fellebbezést a kamat mértékét - nem a kereseti kérelme szerint - megállapító ítéleti rendelkezés ellen, ezért az ítélet e tekintetben „A polgári perrendtartásról” szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján (rész)jogerőre emelkedett. Az

ítélőtábla pedig az ítéletet a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta el.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a Ptk. 301/A. §-át a 2002. évi XXXVI. törvény

6. §-a iktatta be és azt „A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz való csatlakozásáról” szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatályba lépésének napját (2004. május 1.) követően kötött szerződésekre kell alkalmazni, figyelembe véve a 2004. évi CXXXV. törvény 134. §-ában foglalt rendelkezéseket is.

A fellebbezés - kis részben - alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges tényállást kellő mélységben feltárta, a tényállást helyesen állapította meg. A peres felek előadását, a csatolt okiratok tartalmát, a kihallgatott tanúk vallomását okszerűen, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelve, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes követelése nem évült el.

A következetes bírósági gyakorlat szerint a bíróságnak ugyanis, amennyiben arra az alperes hivatkozik először az elévülés tekintetében kell állástfoglalnia.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes követelése mikor vált esedékessé és az alperes korábbi képviselőjének szóbeli elismerése folytán a követelés elévülése a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése alapján megszakadt, a felhívott szakasz (2) bekezdése szerint pedig az elévülés megszakadása után az elévülés újból megkezdődött.

Az alperes korábbi ügyvezetőjének és a hivatkozott tanúknak a vallomásai, továbbá az a tény, hogy az alperes 2009-ig nyilvántartotta a felperes követelését (ezt az alperes sem vitatta) a tartozás szóbeli elismerését alátámasztják, miként azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította. Alaptalan e körben az alperes védekezése, amely szerint a felperes perbeli nyilatkozatai alapján az elévülés megszakadása nem volt megállapítható, ugyanis az alperes a felszólító levélre adott válaszában még nem hivatkozott a követelés elévülésére, így a felperesnek az erre vonatkozó nyilatkozatait, védekezése indokait csak azt követően kellett előterjesztenie miután az alperes 2011. október 25-én előadta az elévülési kifogását.

Az alperesnek a 2011. december 8-i védekezése után, amely szerint a követelésnek a mérlegben való szerepeltetése nem szakítja meg az elévülést, terjesztette elő a felperes az arra vonatkozó írásbeli bizonyítási indítványát, amelyet az alperes jogi képviselője 2012. január 13-án kézhez vett.

Az alperes pedig csak a fellebbezésében hivatkozott először arra, hogy a tanúk érdektelennek nem tekinthetők és csatolta a bizonyítékait erre vonatkozóan.

Alaptalan az az alperesi hivatkozás is, hogy a felperes 2001. évre tette a fia lakásvásárlását (és az összeg visszakövetelését), mert a felperes utóbb a nyilatkozatát a 13.G.15-11-040.106/7. számú jegyzőkönyv 2. oldal 2. bekezdésében módosította és kijelentette, hogy a lakás vásárlása 2007. évben volt és ekkor szólította fel az alperest a kölcsön visszafizetésére.

**B. G. I.** ugyan előadta, hogy perben áll az alperessel, azonban azt a tanúvallomását, hogy a felperes és a többi kölcsönadó évente kérte tőle a visszafizetést a kihallgatott tanúk

vallomásai is alátámasztották. Az egymást erősítő tanúvallomások alapján megállapítható volt, hogy **B. G. I.** minden kölcsönadónak - így a felperesnek is - megígérte, hogy a kölcsön visszafizetésre kerül (12. jegyzőkönyv 4. oldal 5. bekezdés **Sz. J.**, 12. jegyzőkönyv 5. oldal 6. bekezdés **N. Z.** tanúvallomása).

A felperes - az alperes hivatkozásával ellentétben - nemcsak azt állította, hogy 2001. és 2004. években kérte a pénzét, hanem azt, hogy többször is beszélt **B. G. I.**-nal, aki ígérte, hogy majd fizetni fog (13.G.15-11-040.106/4. jegyzőkönyv 2. oldal 5. bekezdés).

Önmagában az a körülmény, hogy a mérlegben szereplő további kölcsönszerződéseket nem érvényesítették a kölcsönadók, az adott ügyben nem bír jelentőséggel, mert maga az alperes állította, hogy már mások is érvényesíteni kívánják az igényeiket.

Az alperesnek nem helytálló az az érvelése sem, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványát elutasította, ugyanis konkrét bizonyítási indítványt nem terjesztett elő a 2012. november 16-i tárgyaláson jelen levő ügyvédjelölt, a bíró felhívására csupán határidőt kért a bizonyítási indítványa előterjesztésére. A rendelkezésre álló adatokból pedig megállapítható, hogy az alperest az elsőfokú bíróság a 2/I. számú idéző végzésében felhívta, hogy előkészítő iratot terjesszen elő, bizonyítási indítványait jelentse be és figyelmeztette őt a mulasztásának jogkövetkezményére (Pp. 141. §-ának (2) és (6) bekezdése), sőt a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésére is.

Az alperes tudta, hogy neki kell bizonyítania a kölcsönszerződés „fiktív” voltát (12. jegyzőkönyv 7. oldal 2. bekezdése), azonban bizonyítási indítványát nem terjesztette elő.

„A polgári perrendtartásnak a tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről” szóló 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 3. pontja szerint a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében előírt tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek és megállapítható, hogy a fél nincs kellően tudatában bizonyítási kötelezettsége tartalmának.

Az alperes a perbeli esetben tisztában volt a bizonyítási kötelezettsége tartalmával már az elsőfokú eljárásban is, ezért a Pp. 235. §-a (1) bekezdésében foglaltak szerint új tényre és bizonyítékra a másodfokú eljárásban már nem hivatkozhat.

A kölcsönszerződés teljes bizonyító erejével összefüggésben az ítéletábra kiemeli, hogy az 1996. augusztus 31-i kölcsönszerződésen lévő aláírást **B. G. I.** a magáénak ismerte el, ezért az írásban kötött szerződés érvényes és igazolja a kölcsönadás tényét. Az 1994. évi szerződés vonatkozásában pedig helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az általa feltárt tények alapján, hogy a kölcsönadás ténye, annak összecszerúsége igazolt volt, még akkor is, ha az írásbeli szerződést az akkori ügyvezető **P. E.** nem írta alá.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy az egységes bírósági gyakorlat szerint (BH.2006.192. számú eseti döntés) a teljes bizonyító erejű magánokirathoz fűződő törvényi vélelem, miszerint az okirat kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, csak akkor áll fenn, ha a magánokirat valódisága nincs kétségbe vonva vagy be van bizonyítva. A magánokirat valódiságát - kétség esetén - annak kell bizonyítani, aki a per eldöntéséhez szükséges tények bizonyítására kívánja felhasználni. A 1994. évi szerződés esetében azonban ennek az egyéb bizonyítékok ismeretében nem volt jogi relevanciája.

Az ítéletábra figyelembe véve a nyomozást megszüntető határozatokat nem tartotta indokoltnak a nyomozati iratok beszerzését.

Alapos volt az alperes fellebbezése az 1994. évben kötött kölcsönszerződés ügyleti kamata tekintetében, ugyanis a szerződéskötés időpontjában a Ptk. 232. §-ának (3) bekezdése szerint az évi 20%-on felül kikötött ügyleti kamatra vonatkozó rendelkezés semmis volt. Az 1995. évi CXXI. törvény 79. §-ának (1) bekezdése módosította az 1996. január 1-je után kötött jogügyletek esetében a Ptk. 232. §-ának (2) bekezdését, amely szerint a bíróság mérsékelheti a felek által túlzott mértékben megállapított kamatot, azonban az 1996. évi szerződéssel kikötött 21%-os kamat nem volt túlzott, emiatt az ítélet tábla csak az első kölcsönszerződésben megállapított összeg után 1994. augusztus 9-től 1998. január 31-ig járó kamat mértékét szállította le (1998. február 1-jétől a jegybanki alapkamat mértéke nem magasabb, mint 20%) és azt a maximum ügyleti kamathoz (20%) igazította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján a fentiekben kifejtettekre tekintettel helyben hagyta.

A túlnyomó részt pervesztes alperes köteles a fellebbezésével felmerült költségek viselésére, továbbá köteles megtéríteni a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjból eredő perköltséget is, amelynek összegét az ítélet tábla a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból állapította meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22. ) IM rendelet 3. §-ának (1), (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével.

D e b r e c e n, 2012. november 7.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -